

Nr. 7 – Råd og rettleiing

Endring av minnelundar

Minnelundar skal ha høg kvalitet i utforming og materialbruk. Dei skal stå i mange tiår og er viktige stader for dei som vitjar dei.

I anonyme minnelundar er grava si plassering berre kjent for gravplassmyndigheita. Ein anonym minnelund kan ha eit minnesmerke utan namn og data.

Ein namna minnelund skal ha eit eller fleire minnesmerke med namn og data på dei gravgalde. Privatpersonar som er ansvarleg for eller festar graver, har rettar og pliktar i tilknyting til sine graver. I namna minnelund kan dei etterlatne delta ved gravlegging. Gravfelt i anonym og namna minnelund skal vere skilde frå kvarandre. Minnelundar kan vere for både kister og urner.

Bragernes kirkegård, Drammen Foto: Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark

Råd og rettleiing

- Ved endringar i minnelundar rår vi til at tilbodet til dei som vitjar minnelunden vert like godt eller betre, både visuelt og funksjonelt, til dømes med tenlege benkar og ordningar for plassering av blomster og lys. Utsjånaden til minnelunden bør føre

videre uttrykket han hadde då han blei godkjent. Nytt utstyr bør ha den same visuelle karakteren som minnelunden elles.

- Tilhøva for universell utforming bør vere like gode eller betre, til dømes ved endring av dekke og kantar.
- Intensjonane i gravplassplanen for vegetasjonen i minnelunden bør i stor grad halde fram.
- Tilhøvet mellom talet på graver i gravfeltet og plass til namneskilt på minnesmerke bør ikkje endrast vesentleg. Av omsyn til universell utforming må ein ikkje sette namneskilt nærmare bakken enn 30 cm.
- Benkar eller anna utstyr med tilhøyrande tråkkområde kan ein ikkje plassere inne på gravfelt.
- Ver merksam på at endringar av namneplater i dei fleste høve krev samtykke frå dei ansvarlege eller festarane for gravene i minnelunden.
- Dei som har ansvar eller festar ei grav i namna minnelund, bør få informasjon før ein gjer større endringar i minnelunden. Dette er særleg viktig om endringane er i samband med minnesmerket.
- Ved større endringar av gravplassplan for minnelundar bør ein nytta tenleg fagkompetanse, til dømes ein landskapsarkitekt.

Gravplassen skal ein halde i hevd og forvalte med slik orden og vørndnad som eigenarten legg til grunn.

Når må ein søke Statsforvالتaren?

Om tiltaket er av ein slik karakter eller storleik at det vil endre gravplassen sin eigenart, eller tilhøva for dei som vitjar han, vil det vere ein vesentleg endring som ein må søke statsforvالتaren om, sjå gravplassloven § 4.

Å etablere nye minnelundar på ein eksisterande gravplass vil alltid vere ei vesentleg endring etter gravplasslova som skal godkjennast av statsforvالتaren.

Minnesmerke kan berre plasserast på gravplass når statsforvالتaren gir løyve til det, sjå gravplassforskrifta § 20. Det gjeld òg nye minnesmerke i eksisterande minnelundar.

Er tiltaket søknadspliktig etter andre lovar eller føresegner?

Ver merksam på at nokre tiltak kan vere søknadspliktige etter andre lovar eller føresegner, som til dømes plan- og bygningslova, kulturminnelova eller kyrjeordninga for Den norske kyrkja. Ta kontakt med den aktuelle instansen for å avklare dette.

Referansedokument

- Gravplasslova
- Gravplassforskrifta
- Rundskriv Q-06/2020 *Forvaltning av kyrkje, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø* (Utgitt av Barne- og familidepartementet og Klima- og miljødepartementet).
- Norsk Standard NS 11005:2011 - Universell utforming av opparbeidete uteområder
- Statsforvaltaren sine temanotat «Råd og rettleiing».
- Statsforvaltaren sitt [«Informasjonsskriv om navnete minnelunder»](#).

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark